

Gümüşhane Zigana Tüneli ve Arkeolojisi Üzerine 1

S.Vedat Karaarslan: Arkeolog – Elektronik Mühendisi (MSc.)

Arkeoloji ülkelere uzun soluklu bir çalışma alanı sağlar. Bunun için gerek kültürel kaynak yönetimi açısından gerekse yeni kazı alanları tespit edilmesi ve mevcut kazı alanlarında yapılan kazıların sürdürülebilirliği açısından bu alan, bitmeyen bir süreç içinde yeni iş alanları oluşturarak yeni istihdamlar oluşturur. **Arkeoloji istihdamı sürekli büyüyen bir alandır.**

Buradan hareketle içe kapalı bir kültür politikasının takip edilmesinin bir sonucu olarak sadece 3000 e yakın höyüğün olduğu düşünülen Trakya Bölgesindeki miktara eşit miktarda bütün Türkiye’de tescillenmiş höyük sayısının aynı rakamda olması bu kültürel acziyetin diğer bir ifadesidir.

Kültür varlıklarının belgelenmesi ile birlikte bunların turizme kazandırılması ve kurallarına göre sergilenememesi kültürel zenginliğimiz ile birlikte ekonomik zenginliğimize bağlı olarak da bölgesel gelişmenin bir sonucu makus bir kader gibi alın yazısı gibi durmakta.

Bu değerlendirmelerle birlikte kültürel zenginliğimiz olarak Doğu Karadeniz Bölgesi’nin önemli bir kenti olan **Gümüşhane** ilinde kültürel varlık olarak tescillenen veya tescil edilmeyi bekleyen yüzlerce eserin bacasız sanayi olarak turizm sektörüne kazandırılması gerekiyor.

LİMİNİ GÖLÜ TORUL / GÜMÜŞHANE

Bölgesel kültürel envanterler ile birlikte bir belgeleme sonucunda gerek kültürel gerekse turizme faydalı işlevsellik kazandırılabilir bu antik olan veya olmayan kalıntıların kültürün sadece yemek olmadığını kanıtı olarak kültür dünyamıza kazandırılması en birinci önemli konu olmakla birlikte bu eserlerle birlikte bir harita arşivi ve bilgi arşivi ile yabancı dillerde ve Türkçe olarak bir yayın atağına geçmek halen inşaatı devam etmekte olan Zigana Tüneli'nin bitmesinden önce bölge olarak önce Gümüşhane sonra da Türk arkeolojisinin bu yöndeki çalışmalarını destekleyecek çok acil olarak atılması gereken bir adım olarak görülmelidir.

Gecikmeden üzerinde acilen çalışılması gereken milattan önceki tarihlere uzanan tarihleri olan ve yapılması gereken çalışmaların öncelikli olanlarını aşağıya sıralıyorum;

(Not: Bu listeden bazıları üzerinde çalışıldığını biliyorum, bunların dünyadaki yerleri parantez içinde yazılmıştır. Bu çalışmalar hızlanmalı, reklamı bolca yapılmalı, Zigana Tüneli'nin hizmete verilmesi tarihine kadar turizme dayalı ekonomik modeller ortaya konulmalı)

1. Süleymaniye Mahallesi (Kültür mozaïği)
2. Satala (Sadak) antik kenti (Tarihin en önemli lejyoner garnizonu)
3. Antik Domana kenti olduğu düşünölen Köse ilçesinde arkeolojik çalışmaların başlatılması.
4. Şiran Çakırkaya Manastırđ, Araköy Kaya Mezarları
5. Santa Harabeleri (Dumanlı Köyü)
6. Göller (Artabel, Limni, Edire (Dörtkonak) Gölleri, Çakırğöl, sirk çanaklı ve krater gölleri)
7. Karaca Mağarası, Akçakale Mağarası
8. Krom antik kenti
9. Örumcek Ormanları (Avrupa'nın en uzun ağaçları)
10. Harşit Vadisi Kültürü ve harabeleri (Kurtuluş Savaşı'nı başlatan ilk taarruz Kürtün Kabaköy Şehitliği)
11. Gümüşhane Kaleleri (Canca, Kov, Keçikale, Torul Kalesi, Süme Kalesi,..vs)
12. Taşköprü-Yağmurdere (Fatih Sultan Mehmet'in Osmanlı Ordusu ile 1461 yılında

geçtiği yol)

13. Türbeler (Pirahmet, Firdevs Hatun, Çağırğanbaba)
14. Yaylalar (Kadırga, Kazıkbeli, Midi, Erikbeli, Zigana, Güvende, Taşköprü, Camiboğazı)
15. Tomara Şelalesi
16. El sanatı (bölge illerinde bilezik, süs eşyası, işçiliği ve telkârının gelişmesi tarihsel olarak Gümüşhane madenlerine dayanmaktadır), diğer el işleri (gudu, dantelcilik, dokuma halı, kilim..vs)

İnşaatı halen devam etmekte olan Zigana Tüneli'nin bitirilme tarihinden önce bu alanlarda turizm ekonomisine geçişi hızlandırılacak çalışmaların bir an önce bitirilmesi gerekiyor.

KAYNAK: ARKEOTEKNO

KAYNAK LİNK:

https://www.arkeotekno.com/pg_580_gumushane-zigana-tuneli-ve-arkeolojisi-uzerine

-1